

ภาวะฝนกับผลผลิตข้าว...ยังคงต้องติดตามในช่วง 1-2 เดือนข้างหน้า

CURRENT ISSUE

ปีที่ 26 ฉบับที่ 3132

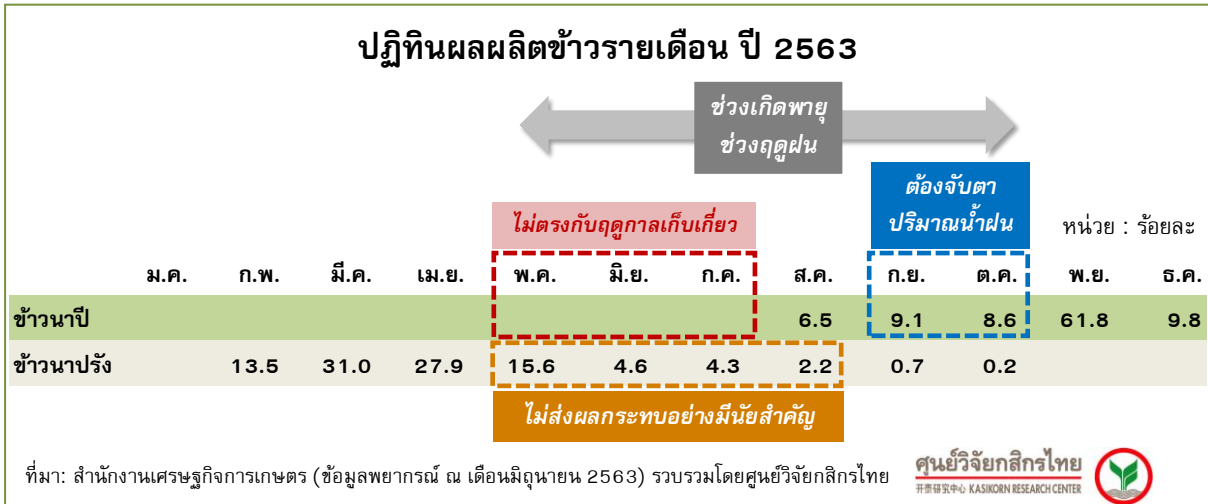
วันที่ 2 กันยายน 2563

▶ ประเด็นสำคัญ

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า จากภาวะน้ำท่วมในหลายจังหวัดแถบภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ น่าจะไม่กระทบต่อผลผลิตพืชเกษตรฤดูฝนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะข้าวนาปี เนื่องจากเป็นช่วงที่ผลผลิตข้าวนาปียังไม่ถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยว เมื่อผนวกกับการไหลของน้ำที่ท่วมหลาก ไม่มีการแข่งขันของน้ำที่ยาวนานเกินไป และเป็นลักษณะของการไหลผ่านของน้ำ ทำให้คาดว่า ผลผลิตข้าวนาปีจะยังไม่ได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของน้ำท่วมดังกล่าว โดยในภาพรวมคาดว่า ปริมาณผลผลิตข้าวทั้งหมดในปี 2563 อาจอยู่ที่ราว 29-30 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 4.3-7.5 (YoY) ขณะที่ในแง่ของราคาข้าวทั้งปี 2563 อาจอยู่ที่ราว 11,000-11,300 บาทต่อตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0-6.0 (YoY)
- มองต่อไป ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ในเดือนกันยายน-กลางเดือนตุลาคม 2563 ประเทศไทยน่าจะยังได้รับอิทธิพลจากพายุเขตร้อนอยู่ ซึ่งจะส่งผลต่อปริมาณน้ำฝนให้อยู่ในระดับสูง จึงยังคงต้องจับตาถึงระดับความรุนแรงของพายุที่อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตข้าวนาปี เนื่องจากเป็นช่วงที่ผลผลิตเริ่มทยอยออกสู่ตลาดบ้างแล้ว และเมื่อผนวกกับปริมาณน้ำที่ไหลมาจากภาคเหนือในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งน่าจะไหลผ่านมาถึงภาคกลาง จนอาจกระทบต่อผลผลิตข้าวนาปีในภาคกลางได้ นอกจากนี้ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2563 อาจต้องจับตาระดับความรุนแรงของพายุตามฤดูกาลที่ทำให้เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ภาคใต้ จนอาจสร้างความเสียหายต่อปริมาณผลผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเกษตรหลักในภาคใต้อีกด้วย

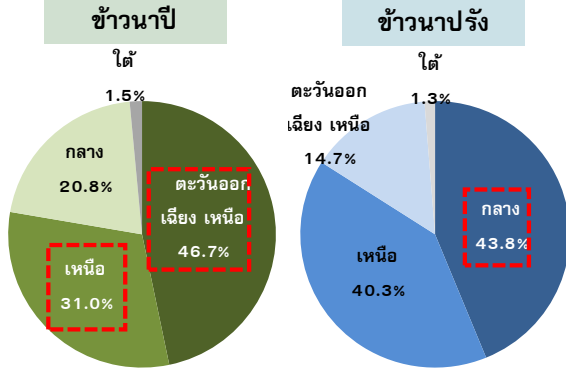
หลังจากที่กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศให้ไทยเข้าสู่ฤดูฝนอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2563 ก็ได้มีฝนตกโปรยปรายอย่างต่อเนื่องในทั่วทุกภาคของประเทศ แต่ล่าสุดจากอิทธิพลของพายุซินลากูและพายุฮีโกสในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคมที่ผ่านมา ทำให้เกิดสถานการณ์ฝนตกชุกอย่างต่อเนื่อง น้ำท่วมฉับพลัน และน้ำป่าไหลหลากในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เกิดน้ำท่วม และสร้างความเสียหายในพื้นที่หลายจังหวัด

บริการทุกระดับประทับใจ

หากพิจารณาในแง่ของผลกระทบจากน้ำท่วมที่มีต่อพื้นที่ทางการเกษตรและผลกระทบต่อเนื่องถึงผลผลิตพืชเกษตรตามฤดูกาลที่สำคัญ ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย ประเมินว่า จากภาวะน้ำท่วมในหลายจังหวัดแถบภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ น่าจะไม่กระทบต่อผลผลิตพืชเกษตรฤดูฝนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะข้าวนาปี ซึ่งเป็นผลผลิตข้าวหลักของประเทศ¹ เนื่องจากเป็นช่วงที่ผลผลิตข้าวนาปียังไม่ถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยว² แม้เกษตรกรจะได้ดำเนินการปลูกไปแล้วเป็นส่วนใหญ่ โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือมีการเพาะปลูกข้าวนาปีไปแล้วร้อยละ 96.8 และ 86.9 เมื่อเทียบกับแผนการเพาะปลูกตามลำดับ ขณะที่สัดส่วนการเก็บเกี่ยวข้าวนาปีในภาคเหนือพบว่า ยังคงน้อยอยู่ที่เพียงร้อยละ 0.014 สะท้อนถึงการที่เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือได้มีการปลูกข้าวนาปีไปเกือบหมดแล้ว แต่ยังไม่มีการเก็บเกี่ยว เมื่อผนวกกับการไหลของน้ำที่ท่วมหลาก ไม่มีการแข่งขันของน้ำที่ยาวนานเกินไป และเป็นลักษณะของการไหลผ่านของน้ำ ทำให้ในภาพรวมคาดว่าผลผลิตข้าวนาปีจะยังไม่ได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของน้ำท่วมดังกล่าว ขณะที่ผลผลิตข้าวนาปรัง ซึ่งมีผลผลิตหลักอยู่ในภาคกลาง ซึ่งแม้จะตรงกับฤดูกาลเก็บเกี่ยว แต่ก็มีสัดส่วนผลผลิตออกสู่ตลาดไม่มาก ทำให้อาจได้รับผลกระทบอยู่บ้าง แต่คงไม่มีน้ำหนักรวมมากพอที่จะทำให้ภาพรวมผลผลิตข้าวได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญในช่วงนี้ ดังนั้น ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย มองว่า จากภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นจนถึงขณะนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อ

สัดส่วนผลผลิตข้าวของไทย (%) ปี 2563 แยกรายภาค

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (คาดการณ์ ณ มิ.ย.2563) รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

¹ ในปี 2563 คาดว่า ผลผลิตข้าวนาปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.0 ของผลผลิตข้าวทั้งหมดของไทย ส่วนที่เหลือเป็นผลผลิตข้าวนาปรัง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.0 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คาดการณ์ ณ มิ.ย.2563) อีกทั้งยังเป็นพืชเกษตรฤดูฝนหลักและมีผลผลิตมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ร้อยละ 46.7 และ 31.0 ตามลำดับ

² เป็นระยะที่ข้าวนาปีจะมีความทนทานต่อปริมาณน้ำมากกว่า และเมื่อน้ำไหลออกไปแล้ว ข้าวนาปีจะไม่มีปัญหาตามมามากนัก

ปริมาณผลผลิตข้าวโดยรวมทั้งปี 2563 อย่างมีนัยสำคัญ ทำให้คาดว่า ปริมาณผลผลิตข้าวทั้งหมดในปี 2563 อาจอยู่ที่ราว 29-30 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 4.3-7.5 (YoY) ซึ่งการลดลงของผลผลิตข้าวมีสาเหตุสำคัญจากแรงกดของภัยแล้งในช่วงต้นปี ขณะที่ในแง่ของราคาข้าวทั้งปี 2563 อาจอยู่ที่ราว 11,000-11,300 บาทต่อตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0-6.0 (YoY)

อย่างไรก็ดี แม้ในขณะนี้อิทธิพลของพายุฮีโกสที่ส่งผลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือได้คลี่คลายลงไปบ้างแล้ว แต่เมื่อมองต่อไป ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย มองว่า ในเดือนกันยายน-กลางเดือนตุลาคม 2563 ประเทศไทยน่าจะยังได้รับอิทธิพลจากพายุเขตร้อนอยู่ ซึ่งจะส่งผลต่อปริมาณน้ำฝนให้อยู่ในระดับสูง จึงยังคงต้องจับตาถึงระดับความรุนแรงของพายุที่อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตข้าวในปี เนื่องจากเป็นช่วงที่ผลผลิตเริ่มทยอยออกสู่ตลาดบ้างแล้ว และเมื่อผนวกกับปริมาณน้ำที่ไหลมาจากภาคเหนือในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งน่าจะไหลผ่านมาถึงภาคกลาง จนอาจกระทบต่อผลผลิตข้าวในปีในภาคกลางได้ จากปริมาณผลผลิตข้าวในปีในภาคกลางที่มีราวร้อยละ 20.8 ของประเทศ ท้ายที่สุดผลกระทบสุทธิในช่วงเดือนกันยายน-กลางเดือนตุลาคม 2563 อาจส่งผลต่อการคาดการณ์ภาพรวมผลผลิตข้าวในปีให้ต่ำกว่ากรอบคาดการณ์ที่ประเมินไว้ นอกจากนี้ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2563 อาจต้องจับตาระดับความรุนแรงของพายุตามฤดูกาลที่ทำให้เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ภาคใต้ จนอาจสร้างความเสียหายต่อปริมาณผลผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักในภาคใต้อีกด้วย

ทั้งนี้ คงต้องติดตามระยะเวลาและพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบเป็นระยะ และต้องติดตามสภาพภูมิอากาศในช่วงระยะข้างหน้า เนื่องจากยังไม่สิ้นสุดฤดูฝนและยังอาจมีพายุเพิ่มเติมเข้ามาได้อีกในช่วงที่เหลือของปี นี้ อย่างไรก็ตาม แม้การประเมินผลกระทบจากน้ำท่วมจนถึงขณะนี้ยังไม่เห็นผลกระทบต่อผลผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของไทยอย่างมีนัยสำคัญ แต่ในระดับภูมิภาค ปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือย่อมส่งผลกระทบต่อคนข้างมากต่อคนในท้องที่ ที่เดิมครัวเรือนส่วนใหญ่ก็เผชิญความยากลำบากอยู่ก่อนแล้ว จากปัญหารายได้เกษตรกร การมีงานทำ รวมทั้งปัญหาในภาคธุรกิจ SMEs

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใดที่บุคคลใดในความเสียหายโดยจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็น หรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น